

CSÖKKENTENÉ A RENDEZVÉNYEK ÖKOLÓGIAI LÁBNYOMÁT EGY TÖRVÉNYTERVEZET – INFRASTRUKTÚRA IS KELL A ZÖLDSZEMLETHEZ

Környezettudatosságra törekednek a fesztiválok

Törvénnyel kényszerítené környezet-tudatosságra a romániai rendezvény-szervezőket a bukaresti kormány. A Krónika által megkérdezett erdélyi és partiumi fesztiválszervezők azt mondják, ők eddig is ebben a szel-lemben szervezték eseményeiket, és a jövőben is ekként kívánnak eljárni.

» MUNKATÁRSAINKTÓL

Kizöldítené a romániai fesztiválpalettát a környezetvédelmi minisztérium közvitára bocsátott törvénytervezete. A javaslat célja, hogy csökkentse a különböző koncerteken, falu- vagy városnapokon, ünnepeken, politikai vagy vallási eseményeken keletkező hulladékmennyiséget, és ezáltal csökkenjen a különböző rendezvények környezetre gyakorolt negatív hatása. „Románia a házigazdája többnek is az Európai Unió legnagyobb fesztiváljai közül, és a hasonló események száma és dimenziója egyre nő. Évente több mint egymillió ember vesz részt a zenei fesztiválokon. Ehhez még hozzáadódnak a sport- vagy kulturális események, vásárok, város- vagy falunapok, vallási és politikai rendezvények résztvevői” – mutat rá az Act for Tomorrow környezetvédelmi szervezet, amely a minisztérium partnere volt a törvénytervezet kidolgozásában.

A jogszabályjavaslat egyebek mellett előírja, hogy ezeken az eseményeken minimum három különböző részre – recikálható, nem újrahasznosítható, valamint lebomló anyag – gyűjtsék a keletkező szemetet, megfelelő tájékoztatást nyújtsanak a résztvevőknek a szelektív hulladékgyűjtésről, a helyszíneken legyenek öko mobil illemhelyek, biztosítsák a helyszínek takarítását, a szemét elvitelét, valamint az élelmiszerek és italok csomagolása legyen újrahasznosítható vagy lebomló.

Szentgyörgyön tudják, „merre van az előre”

„Nem árt, hogy szabályozzák a fesztiválokon a környezettudatosságot, de Sepsiszentgyörgyön és általában Erdélyben nem Grația Gavrilescu exminiszternek kellett megmutatnia a rendezvényszervezőknek, hogy merre van az előre” – szögezte le megkeresésünkre Erdély András, a Szent György Napok sajtószóvivője. Hangsúlyozta, Kovászna megye nemcsak a fesztiválokon, hanem a hétköznapokban is élen jár Romániában a szelektív hulladékgyűjtés terén, országos első helyen áll azzal, hogy a hulladék 20 százaléka már nem kerül a lerakóba, hanem újrahasznosítják, így a rendezvényszervezőknek is könnyű a megfelelő rendszert kihasználni környezet-tudatosabbnak lenni. Erdély egyik legrégebbi és legnagyobb városnap rendezvénye a Szent György Napok, és már a kezdetektől odafigyeltek a szervezők, hogy ne borítsa el a szemét az utcákat, több kukát helyeztek ki, és azokat folyamatosan ürítették. Az idei Szent György Napokon a köztisztasági vállalat 304 hulladékgyűjtő edényt tett ki, amit napközben tíz alkalmazott ürített. Reggelként 50 ember takarított, és a négy nap alatt összesen 350 köbméter szemetet gyűjtöttek össze, idézte fel a szóvivő.

A Kultúrterben működő borudvarban ugyanakkor már éveken keresztül bevezették a visszaváltható poharat, de idén „zöldült ki” fokozottan a rendezvény: a városna-

Zöld megoldás. Számos erdélyi fesztiválon visszaváltható pohárban kínálják már a sört

pok legújabb helyszíne, a SzimPlatz azt vállalta, hogy a környezettudatos fesztiválozás előfutára szeretne lenni. A meghívott mozgó ételárusok kiválasztásában is döntő szempont volt a nem pazarló, korszerű csomagolás, a helyi termelőktől beszerzett, friss alapanyag, valamint lehetőség szerint az újrahasznosított tányérok és evőeszközök megléte. Erdély András rámutatott, a kínálatban ehétő tényér is szerepelt, de van, aki arra is figyelt, hogy a grillező is újrahasznosítható anyagból készüljön. Bevezették az újrahasznosítható poharakat, a vastag falú műanyag pohár akár kétszáz mosást is kibírt, és a fesztiválozók a három kihelyezett mosóponton önkiszolgáló rendszerben kimoshatták saját poharukat, hogy abba aztán újabb italokat kérjenek. A SzimPlatz „zöldítési” törekvéseit folyamatosan népszerűsítették, arra törekedtek, hogy hozzájáruljanak a fesztiválozó nagyközönséghez, hogy a környezettudatos gondolkodásmód nem áll meg a fesztiválok bejáratánál, bizonyítva, úgy is lehet tömegeket szórakoztatni, hogy a helyszínt nem borítja el a műanyag-hulladék – összegezte Erdély András.

Double Rise, a természetbarát fesztivál

„Az idei évben jóval nagyobb hangsúlyt fektettünk a Double Rise zöldebbé tételére, és erre a Gyere ki a zöldbe! jelmondatunkkal is szerettünk volna utalni. Egy ilyen méretű és jellegű rendezvény 100 százalékban zöldebbé tétele szinte lehetetlen, azonban fontos számunkra, hogy a környezetre gyakorolt negatív hatásokat a lehető legkisebb szintre csökkentsük” – mondta el a Krónika megkeresésére Gazdag Balázs, a torockói fesztivál főszervezője. Hozzátette, ez hosszú és összetett folyamat, hiszen infrastrukturális és logisztikai szinten is át kell gondolni a lehetőségeket, és azok egymásra gyakorolt hatásait.

Kifejtette, idén számos lépést tettek a szemétmennyiség visszaszorítása érdekében, valamint a hulladékkezelést is alapjában újragondolták, ezzel is szebb, tisztább fesztiválkörnyezetet kapva. Nagyjából 20 százalékkal termeltek kevesebb szemetet,

mint az előző években azzal, hogy a szívószálakat kitiltották, a csapolt sör árusítását minimálisra csökkentették, nem nyomtatnak programfüzetet, valamint szponzorainktól, partnereinktől is azt kérték, hogy szórólapot, illetve egyszer használatos reklámtárgyat ne hozzanak a fesztiválra. „Jövő évre is vannak terveink, ezek inkább az infrastruktúra átalakítására vonatkoznak, de reméljük, hogy egy-két éves távlaton belül méltán kiérdemelhetjük a természetbarát fesztivál címet” – fogalmazott a főszervező.

A környezettudatosságot kötelező törvénytervezettel kapcsolatban elmondta, egyetértene vele, és nagyon hasznos intézkedésnek tartja, azonban fontos, hogy a rendezvényszervezők véleményét is meghallgassák ezen intézkedések bevezetése előtt.

A VIBE-on prioritás a környezettudatosság

A Maros-parton szervezett VIBE fesztivál kommunikációs koordinátora, Polacsek Péter elmondása szerint a 2019-es marosvásárhelyi rendezvény kiemelt témája volt a környezettudatosság, de Romániában még gyerekcipőben jár az infrastruktúra hozzá. „A fesztiválunknak kötelessége a fiatalok ilyen irányú nevelése főleg olyan kontextusban, hogy az erdélyi magyar tizen- és huszonevesek jelentős része részt vett a VIBE-on (a 48 ezer résztvevő 22,6%-a 14 és 17 év, 65,4%-a 18 és 24 év közötti)” – mondta érdeklődésünkre a koordinátor. Hozzátette, az első kiadás óta tematizálják a környezettudatosságot: minden évben csatlakoztak a Marosvásárhelyi Rádió Közösen kitaraktjuk nevű kampányához, melynek célja a Maros-part megtisztítása. A VIBE Koliban nagyon sok előadás szólt a zöld megoldásokról, a fesztivál területén is voltak ilyen típusú intézkedések, az infrastruktúra nagy részét újrahasznosították előző évekből. Ezen kívül néhány partnerük is segített, a Toyota például hibrid fesztiválautókkal támogatta a harmadik alkalommal szervezett rendezvényt.

„Mindezek ellenére idén még nem voltunk teljesen felkészülve, a szelektív hulladékgyűjtést nem tudtuk megoldani, mert

jelenleg nincs meg az infrastruktúra hozzá. A szívószálak kiiktatásával is foglalkoztunk, de csak minimalizálni tudtuk. Tehát a próbálkozás, a felismerés megtörtént, 2020-ra szeretnénk igazán környezettudatos fesztivállá válni. Törvénnyel vagy törvény nélkül, ez nekünk mindenképp prioritás lesz” – hangsúlyozta Polacsek Péter.

Zöld tudat a KMN-en is

Környezettudatos fesztiválnak nevezte megkeresésünkre a Kolozsvári Magyar Napokat Szabó Lilla programigazgató. Mint emlékeztetett, idéntől bevezették a szelektív hulladékgyűjtést, a lacikonyhák az ételleket már tavaly óta kartontányéron kínálják – tény, hogy az evőeszköz még műanyag, de Szabó Lilla szerint már ez is félsiker. A borutcában eközben már évek óta visszaváltható üveg poharakban kínálják a termelőket a nedűt, és idén kísérleti jelleggel a Bánffy-palota udvarán visszaváltható sörös korsókat használtak, amit sokan vissza se váltottak, hanem hordozták magukkal a rendezvény egész ideje alatt, és mindig abba kérték az italt. A szervezők remélik, hogy jövőre minden helyszínen ilyen pohárban kínálják majd a sört.

Előadások is minden évben szóltak ugyanakkor a környezettudatos életmódról a Kolozsvári Magyar Napokon, idén például az urbanizáció és a környezetszennyezés összefüggéseit járták körül az előadók főként Kolozsvár vonatkozásában.

Egyre zöldebb a Szent László Napok is

A nagyváradi Szent László Napok szervezői számára a kezdetektől fontos volt a környezettudatosság, 2018-tól pedig még inkább középpontba került a zöld szemlélet. Ennek egyik kulcsa a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése volt az Ave Bihar céggel partnerségben, és a szervezők szerint természetesen a kihelyezett tájékoztatók ellenére sem száz százalékos a szelektálás, de egyik évről a másikra is hatalmas a fejlődés.

» **A jogszabályjavaslat egyebek mellett előírja, hogy a fesztiválokon minimum három frakcióban – recikálható, nem újrahasznosítható és lebomló anyag – gyűjtsék a keletkező szemetet.**

A sör ugyan még idén is műanyag pohárban volt, de a bort egyénített fesztiválpohárban mérték, aki akarta, meg is vásárolhatta azt, mások csak egy „bérelték”. A lacikonyhákban eközben komposztálható tányérokban és fa evőeszközökkel kínálták a finomabbnál finomabb falatokat.

Ugyanakkor idén már nem voltak szórólapok, a szervezők is csak azt nyomtatták ki, ami elengedhetetlen volt.

A zöldségtudatot volt hivatott erősíteni, hogy Szent László Napok feliratú vászon szatyrot is vásárolhattak a fesztiválozók. Volt ugyanakkor ökosátor, ahol a hulladék-újrahasznosításról tudhattak meg érdekességeket a résztvevők, és ki is próbálhatták azt, a legkisebbek környezetvédelemmel kapcsolatos játékokat játszhattak, volt beszélgetés a fenntartható fejlődésről, és a fesztivál vendége volt Kump Edina környezetkutató, zero waste szakértő, aki a hulladékmentes életmód témában tartott előadást.